

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200782
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5619200782.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: W. G., nar. XX.XX.XXXX a Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom Liptovský Mikuláš, ul. M. M. Hodžu č. 30, IČO: 30 794 536, ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., U. č. XXX/XX, t. č. W. I., ul. P. D. č. X, zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Jaroslavom Kiapešom, advokátom so sídlom W. I., ul. D. č. XXXX/XX, a otca: C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S. č. XXX, t. č. času C., U. č. XXX/XX, zastúpeného splnomocneným zástupcom Mgr. Samuelom Dorociakom, advokátom so sídlom W. I., ul. X. I. č. XXX/XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky detí proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/48/2019-685 zo dňa 04. marca 2022, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II. a III. m e n í tak, že otec detí C. G. je povinný prispievať výživné na maloletú W. G. za čas od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou 100,- eur mesačne a za čas od 16.07.2020 do 11.05.2021 sumou 100,- eur mesačne a na maloletého Z. G. za čas od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou 80,- eur mesačne a za čas od 16.07.2020 do 11.05.2021 sumou 120,- eur mesačne.

Zameškané výživné za čas od 01.06.2019 do 11.05.2021 na maloletú W. G. v sume 2.335,48 eur a na maloletého Z. G. v sume 2.262,58 eur povoľuje otcovi detí splácať v mesačných splátkach po 120,- eur na každé dieťa, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia, pod stratou výhody splátok.

Vo výroku IV. zostáva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 1P/48/2019-685 zo dňa 04.03.2022 rozhodol, že otec detí povinný prispievať na výživu maloletej W. G. za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou po 100,- eur mesačne, za obdobie od 16.07.2020 do 22.04.2021, t.j. do vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/47/2019 o rozvode s príslušenstvom v časti o výživnom, po 100,- eur mesačne, na výživu maloletého Z. G. za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou po 80,- eur mesačne, za obdobie od 16.07.2020 do 22.04.2021, t.j. do vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/47/2019 o rozvode manželstva s príslušenstvom v časti o výživnom, sumou po 100,- eur mesačne (výrok I.). Zameškané výživné za obdobie od 01.06.2019 do 22.04.2021 na maloletú W. G. vo výške 2.273,33 eur a na maloletého Z. G. vo výške 2.003,65 eur sa otcovi povoľuje splácať po 80,- eur na každé maloleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred

k rukám matky maloletých (výrok II.). Súd návrh matky na určenie výživného vo zvyšnej časti zamietol (výrok III.). Súd návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu manželstva zamietol (výrok IV.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 14.03.2019 podala matka detí návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorý odôvodnila pretrvávajúcimi rozpormi medzi ňou a otcom detí, v dôsledku ktorých je prakticky neúnosné a nezvládnuteľné, aby naďalej žili v spoločnej domácnosti. Formálne bývajú v rodinnom dome v C. ale nejde o spolužitie. Zabezpečila si bývanie a prenajala byt, do ktorého by sa mohla s maloletými deťmi odsťahovať. Zo spoločnej domácnosti však nechce odísť sama bez toho, aby bola vyriešená otázka starostlivosti o deti, keďže tieto by jej odchod z domácnosti psychicky neuniesli. Otec detí jej uviedol, že deti jej dá až na základe rozhodnutia súdu. Matka detí navrhla zveriť deti do jej osobnej starostlivosti s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Otca navrhla zaviazat' prispievať výživným na každé z detí po 400,- eur mesačne a na tvorbu úspor v sumách po 200,- eur mesačne na každé dieťa.

3. Otec detí v záverečnom návrhu uviedol, že v čase rozhodovania, ani od začiatku konania, nebolo v jeho schopnostiach a možnostiach hradiť výživné navrhované matkou. V priebehu konania boli maloleté deti určité obdobie aj v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, aj keď nie na základe meritórneho rozhodnutia súdu. Navrhol návrh matky na určenie výživného na čas do rozvodu manželstva v celom rozsahu zamietnuť.

4. Následne súd citoval ust. § 24 ods. 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 63 ods. 1, 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákona o rodine“.

5. Podľa súdu bolo zrejmé, že ku dňu rozhodovania t.j. 04.03.2022 sú matka a otec detí rozvedení na základe výroku rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/47/2019 zo dňa 23.02.2021, právoplatného dňom XX.XX.XXXX. Výrok súdu týkajúci sa výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode nenadobudol doposiaľ právoplatnosť, keďže bol napadnutý odvolaním. V prejednávanvej veci sp. zn. 1P/48/2019 bolo teda zrejmé, že akákoľvek úprava zverenia - osobnej starostlivosti detí, či úpravy styku s nimi (na čas do rozvodu) stratila význam. Nemožno totiž upravovať pomery účastníkov v danej fáze o tejto otázke, pretože takéto rozhodnutie nemá žiaden význam z hľadiska ich práv a povinností. Rozhodnutie súdu o zverení maloletého do starostlivosti niektorého z rodičov, prípadne do striedavej starostlivosti ako aj rozhodnutie o úprave styku, má výsostne konštitutívny charakter a nemôže tak vymedzovať práva a povinnosti rodičov či dieťaťa do minulosti. Rozhodovanie súdu má vždy slúžiť potrebám praktického života a nemá znamenať produkovanie rozhodnutí, ktoré len potvrdia istú skutočnosť vonkajšieho objektívneho sveta. Takéto potvrdenie znamená vyslovenie rozhodnutia, ktoré treba z hľadiska procesného práva považovať za zbytočné (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/43/2021 zo dňa 29.09.2021).

6. V prejednávanvej veci bolo na základe vykonaného dokazovania (výpoveďami obidvoch rodičov, správou kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine a listinnými dôkazmi preukazujúcimi príjmy, majetkové pomery a výdavky rodičov a detí) preukázané, že hoci matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom dňa 14.03.2019, v uvedenom čase rodičia bývali v jednej domácnosti. Nešlo len prostú „koexistenciu“ rodičov v jednom bydlisku ale zo správy kolízneho opatrovníka ako i vyjadrení detí vyplynulo, že v období po podaní návrhu matky žili rodičia a deti v jednej domácnosti, v 3-podlažnom 5-izbovom dome. Otec vykonával podnikateľskú činnosť, mal svojich zamestnancov, mesačné výdavky na domácnosť platil vo výške 352,- eur za elektrinu, 45,- eur za vodu, kúril drevom. Tieto výdavky hradil otec. Starostlivosť o deti, domácnosť prebiehala zo strany oboch rodičov. Podľa otca detí otázky týkajúce sa detí riešili spoločne, manželské problémy neriešili. Podľa súdu nebolo dostatočne a presvedčivo preukázané, že charakter spoločného bývania rodičov v jednej domácnosti by bolo možné kvalifikovane označiť ako oddelené bývanie, bezvýhradné samostatné hospodárenie a individuálne poskytovanie osobnej starostlivosti maloletým deťom. V zmysle preukázaného skutkového stavu v danom období bolo možné usúdiť, že hoci medzi manželmi už nešlo o partnerské spolužitie so všetkými atribútmi, išlo o ich spolužitie ako členov jednej domácnosti, spoločne s maloletými deťmi charakterizované aspoň čiastočnou koordináciou hospodárenia domácnosti a spoluúčasťou na výchove a starostlivosti o maloleté deti. Z komplexného pohľadu teda bolo možné ustáliť, že medzi rodičmi i deťmi išlo o faktické spolužitie až do odchodu matky a detí zo spoločnej domácnosti a ich presťahovania sa do prenajatého bytu v júni 2019 a následne až do polovice júla 2020 fungovala striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti. Od polovice júla 2020 je v prevažnej osobnej starostlivosti matky maloletý syn Z., a hoci maloletá dcéra W. má „domovské“ bydlisko u matky, tak s otcom, resp. v jeho domácom prostredí, trávi podstatne viac času ako jej brat Z., viac času trávi u otca vyplňanými záujmovými aktivitami spojenými so starostlivosťou o koňa, jazdenie, tréningy,

lyžovanie a pod. Napriek uvedenému, nemožno konštatovať, že by išlo o taký rozsah poskytovania osobnej starostlivosti otcom, aby bolo možné hovoriť o rovnocennej striedavej osobnej starostlivosti so zabezpečením všetkých potrieb maloletej, najmä celodenného stravovania, ošatenia, obuvi, hygieny, školských potrieb zo strany otca.

7. V konaní bolo najmä zhodnými výpoveďami obidvoch rodičov a listinnými dôkazmi preukázané, že pokiaľ ide o zabezpečovanie úhrady nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté deti, tieto v prevažnej miere uhrádzala matka najmä od obdobia osamostatnenia sa. Do odchodu matky a maloletých detí zo spoločnej domácnosti otec platil 80 % výdavkov na futbalové aktivity syna, taktiež vkladal finančné prostriedky do záujmových aktivít dcéry, ktorá sa venuje jazdecku, starostlivosti o koňa, zabezpečil jej najmä jazdecké čížmy, výstroj pre koňa, rovnako zabezpečuje finančné krytie veterinárnej starostlivosti koňa, tréningy, účasť na súťažiach, chodieval tiež s deťmi lyžovať a plávať. Uhrádzanie potrieb maloletých detí do júna 2019 v zásade prebiehalo v rámci spoločného hospodárenia, avšak po júni 2019 sa otec v prevažnej miere podieľal na úhrade len záujmových aktivít detí a na úhrade nevyhnutných nákladov spojených s pobytom maloletých detí u neho v domácnosti. Prevažnú časť nákladov spojených so stravovaním, ošatením, obuvou, hygienou, lekárskou starostlivosťou detí uhrádzala matka. Ani otcove vyjadrenie v priebehu konania nesvedčilo pre jeho financovanie komplexnej starostlivosti o maloleté deti, ale najmä športových aktivít, úhrad skipasov a aquapasov, príp. úboru a obuvi detí na telesnú výchovu. Pokiaľ sa otec vyjadroval v konaní, že deťom kupoval tenisky, zimnú obuv, oblečenie, otepľovačky, mikinu, tričko, treba zdôrazniť, že to bolo pred viac ako dvomi rokmi. Podľa ďalšieho vyjadrenia otca, ktoré matka nespochybnila, starostlivosť o koňa stojí približne 120,- eur mesačne, výdavky pre dcéru na obuv, úbor, prilbu predstavovali približne 300,- eur ročne. Kúpil jej špeciálne hodinky zaznamenávajúce pád, signalizujúce volanie o prvú pomoc. S dcérou W. má výdavky i na posedenia v cukrárni a pod. Obidvom deťom kupoval mobilné telefóny, dcére naposledy v r. 2020. Platí jej i paušál na telefón každý mesiac po 20,- eur, poskytuje jej vreckové 50,- eur mesačne. Synovi opäť kúpil telefón v roku 2021, keď sa mu rozbil starý aparát. S Z. trávi menej času, s výnimkou posledného obdobia, keď bol s deťmi na výletoch, najmä lyžovať. Syn inak trávi čas väčšinou pri počítači, ktorý mu kúpila matka. Z vyjadrenia matky na pojednávaní, ktoré otec nerozporoval žiadnymi relevantnými dôkazmi, vyplýva, že od jej odchodu zo spoločnej domácnosti jej otec na výživu detí neprispieva. Synovi kúpil na narodeniny kopačky a bicykel, deťom kupuje skôr športové veci, ona tie praktické. Ona stále vykonáva živnostenskú činnosť a po odvodoch a úhrade nevyhnutných výdavkov jej z príjmu nič neostáva. Rodičia jej finančne vypomáhajú sumou približne 200,- eur mesačne.

8. Obidvaja rodičia sú samostatne zárobkovo činnými osobami. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby - matky za r. 2019 vyplýval jej príjem podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. vo výške 11.050,- eur, výdavky 9.553,- eur, základ dane 1.497,- eur, daňová povinnosť 0,- eur. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby - matky za r. 2020 vyplývalo, že vykonávala hlavnú, prevažnú činnosť - príprava dokumentov a ostatné špecializované pomocné administratívne činnosti, kopírovanie. Jej príjmy predstavovali sumu 9.670,- eur, výdavky sumu 8.646,14 eur, základ dane sumu 1.023,86 eur. Ako samostatne zárobkovo činná osoba požiadala v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu, o poskytnutie finančného príspevku z dôvodu poklesu tržieb. Finančný príspevok od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jej bol poskytnutý v marci 2020 v sume 270,- eur, v máji 2020 v sume 540,- eur, v júni 2020 v sume 420,- eur. V období od júla 2020 do novembra 2020 mala zaúčtované tržby od objednávateľa jej prác, spoločnosti LES-WOOD v sumách po 950,- eur mesačne. V rovnakých sumách mala zaúčtovaný príjem v januári 2020 až v marci 2020. V apríli 2020 mala na účte zaúčtovanú sumu 550,- eur, v máji 2020 sumu 180,- eur, v júni 2020 sume 390,- eur. V rámci ošetrovania člena rodiny boli matke vyplatené v r. 2020 sumy - v apríli 163,60 eur, v máji 270,84 eur, v júni 137,80 eur a 163,70 eur, v júli 24,64 eur, v novembri 68,90 eur. Podľa vyjadrenia matky, jej príjem sa po vypuknutí nepriaznivej epidemiologickej situácie znížil približne o 100,- eur. V období predtým dosahovala príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti v sumách po približne 750,- eur mesačne. Od júna 2019, keď sa osamostatnila, pribudli jej výdavky na bývanie. Vzhľadom ku pandemickej situácii, ktorej počiatok nastal v marci 2020, otec nevykonával v prechodnom období podnikateľskú činnosť, inak realizovanú najmä na úseku osobnej prepravy. V rámci projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenia mu boli poskytované finančné príspevky v období pozastavenia podnikateľskej činnosti v r. 2020 v marci 270,- eur, v apríli 540,- eur, v máji 540,- eur, v júni a júli po 540,- eur. V r. 2020 v auguste, v septembri a októbri, nemal žiaden príjem, s výnimkou príjmu z príležitostných brigád v sumách po 24,50 eur mesačne. Od októbra 2020 bol práceneschopný pre úraz ruky, žiadne nemocenské dávky nedostal, nebol povinne poistený. V konaní tiež bolo preukázané, že obidvaja rodičia sú spoločníci a konatelia v obchodnej spoločnosti AODAS, s.r.o. Každý konateľ má právo podpisu a môže zastupovať spoločnosť samostatne. Podľa vyjadrenia matky, otec ju po ich rozchode fakticky vylúčil z činnosti v tejto spoločnosti. Otec je i

jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti AODAS bus, s.r.o. Ani v jednej z obchodných spoločností nemala matka priamu možnosť zasahovať do obchodných aktivít, finančných operácií, transakcií. Dom, ktorý je vo vlastníctve firmy AODAS, s.r.o., obýva otec, čo v konaní nebolo nikým spochybňované a túto skutočnosť potvrdili i maloleté deti. Spoločná firma vlastní 4 osobné motorové vozidlá, avšak matka, podľa jej vyjadrenia, ich kvôli otcovmu nesúhlasu nemá voľne k dispozícii, hoci v minulosti ich používala najmä pre potreby rodiny, odvoz detí na tréningy a podobne. V súčasnosti využíva osobné motorové vozidlo zn. Kia Ceed, ktoré nadobudla za cca 4.000,- eur z pôžičky čerpanej od jej zamestnávateľa. Na akontáciu jej prispeli rodičia, zvyšok spláca po 70,- eur mesačne. Z grafu výnosov spoločnosti AODAS bus, s.r.o. a AODAS, s.r.o., vyplýva, že tržby spoločnosti AODAS, s.r.o., poklesli zo sumy 164.988,- eur v r. 2018 na sumu 85.872,- eur v polovici r. 2019, kým tržby spoločnosti AODAS bus, s.r.o., teda spoločnosti, v ktorej nie je konateľkou matka, stúpili zo sumy 11.030,- eur v r. 2018 na sumu 58.061,- eur v polovici roku 2019. Z účtu matky odchádzali splátky úveru čerpaného v prospech spoločnosti v sumách prevažne po 460,- eur mesačne, celkovo za obdobie od 11.12.2018 do 30.09.2020 v sume 9.540,- eur. Z výpisu z LV č. XX . katastra nehnuteľností v k.ú. C., obec W. I., vyplýva vlastníctvo spoločnosti AODAS, s.r.o. k nehnuteľnostiam - rodinnému domu, hospodárskej budove, garáži, ornej pôde, zastavaným plochám a nádvoriu. V konaní bolo preukázané, že otcovi detí boli poskytnuté na zachovanie, stabilizáciu a rozvoj podnikateľských aktivít štátne dotácie - Schémy minimálnej pomoci na podporu MSP v súvislosti s vypuknutím ochorenia Covid-19, a to na základe zmluvy zo dňa 18.11.2020 medzi Ministerstvom hospodárstva SR a spoločnosťou obidvoch rodičov - AODAS, s.r.o., vo výške 20.000,- eur, pričom dotácia je určená na kompenzáciu poklesu tržieb príjemcu. Z hľadiska času sa za oprávnené obdobie pre kompenzáciu poklesu tržieb považuje obdobie, v ktorom mal príjemca významne sťažené podmienky vykonávať svoju podnikateľskú činnosť, a ktoré začalo vyhlásením mimoriadnej situácie uznesením Vlády SR z 11.03.2020 a trvalo do 31.07.2020. Z ďalšej zmluvy uzatvorenej medzi poskytovateľom - Ministerstvom hospodárstva SR a spoločnosťou AODAS, s.r.o., zastúpenej štatutárnym orgánom - otcom detí zo dňa 20.04.2021, vyplývalo, že príjemcovi sa poskytujú finančné prostriedky v plnej výške schválenej dotácie určenej na kompenzáciu poklesu tržieb, t.j. 25.433,- eur, pričom príjemca sa zaväzuje predložiť najskôr do 31.01.2022 dokumentáciu preukazujúcu účel použitia dotácie vo forme účtovných dokladov v súlade s podmienkami schémy a výzvy. Z obsahu ďalšej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou otca AODAS bus, s.r.o., a Ministerstvom hospodárstva SR, zo dňa 18.11.2020 vyplývalo poskytnutie dotácie určenej na kompenzáciu poklesu tržieb príjemcu vo výške 5.000,- eur. Podľa potvrdenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš poberateľom prídavkov na maloleté deti je matka detí. Okrem príjmu zo živnostenskej činnosti a finančnej pomoci svojich rodičov, iný príjem nemá. Otec začal prispievať na výživu detí od mája 2021, po nadobudnutí vykonateľnosti rozsudku (22.04.2021) Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/47/2019, ktorým bola určená pri striedavej osobnej starostlivosti vyživovacia povinnosť otca na maloletú W. po 140,- eur mesačne a na maloletého Z. po 120,- eur mesačne. Z oznámenia Centra právnej pomoci so sídlom v Liptovskom Mikuláši zo dňa 29.01.2021 vyplývalo, že matka naďalej spĺňa podmienky na trvanie nároku poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti, vychádzajúc z vyhodnotenia jej príjmovej a majetkovej situácie zo dňa 29.01.2021, čo svedčilo naďalej o jej nepriaznivej finančnej situácii. Zo zmluvy o nájme bytu, uzatvorenej medzi matkou a prenajímateľom, s platnosťou od 01.09.2020, vyplývalo dohodnuté nájomné vo výške 200,- eur mesačne, zálohové platby na zabezpečovanie plnení spojených s bývaním a na zabezpečení prevádzky a údržby a opráv domu a internetové pripojenie predstavoval sumu 200,- eur mesačne. Z aktuálnej zmluvy o nájme 3-izbového bytu zo dňa 28.02.2022 vyplývalo dohodnuté nájomné vo výške 550,- eur mesačne.

9. Pri určovaní primeraného výživného za celé posudzované obdobie bral súd do úvahy limitované finančné možnosti matky, ktorá počas trvania striedavej osobnej starostlivosti, fakticky fungujúcej od 01.06.2019 do 15.07.2020, v prevažnej miere komplexne zabezpečovala uspokojovanie potrieb maloletých detí vo forme nákupov a prípravy stravy, oblečenia, obuvi, hygieny, zabezpečovania lekárskej starostlivosti. Podľa vyjadrenia otca, ktoré v konaní nebolo spochybnené, v období pred pandémiou mal k dispozícii čistý mesačný príjem okolo 1.000,- eur. Pokiaľ otec v konaní argumentoval, že v dôsledku protipandemických opatrení prišiel o príjem, súd poukázal na kompenzáciu strát v rámci podnikania vo forme prevzatých štátnych dotácií, ktoré mu umožňujú podnikanie ďalej udržať i rozvíjať. Z vyjadrenia otca na posledných pojednávaniach vyplývalo, že investoval vysoké finančné čiastky na nákup ďalšieho strojového zariadenia, materiálneho vybavenia spoločností, zmienil sa o úvahách o rozširovaní podnikateľských aktivít. Z finančného rozpočtu matky sú odčerpávané prostriedky na nájom samostatného bývania, kým otec detí využíva obytné firemné priestory, čím má vytvorený dostatočný priestor na vytváranie finančných rezerv, ktorými môže prispievať na adekvátne uspokojovanie potrieb maloletých detí. Navyše súd poukázal i na ďalší majetok spoločnej firmy, ktorým disponuje otec, a to sú

nebytové priestory na C. v W. I., ktoré sa na podnikateľské účely prenajímajú v súčasnosti za symbolickú sumu 90,- eur mesačne, pritom ide o priestor s rozlohou cca 100 m², za ktorý je možné požadovať vyššiu sumu, minimálne takú, ako bola požadovaná pred pandemickou situáciou, 180,- eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že otec neumožňuje matke používať osobné motorové vozidlo, ktorým v predchádzajúcom období disponovala, musela vynaložiť ďalšie finančné prostriedky na kúpu iného, staršieho vozidla, aby mohla zabezpečiť odvoz detí a seba najmä do školy a do práce a bolo v danom štádiu irelevantné, či je vozidlo evidované na meno matky alebo jej rodičov, pretože bolo preukázané, že ho využíva matka a spláca i jeho kúpnu cenu.

10. Súd považoval do určitej miery za účelové a tendenčné tvrdenie otca detí, že nedisponuje dostatočným zdrojom finančných prostriedkov, navyše preukázané bolo, že zrealizoval presun finančných prostriedkov zo spoločnej obchodnej spoločnosti do „svojej“ obchodnej spoločnosti. Preukázané bolo, že otec matke neprispieva na úhradu nákladov bežných potrieb detí, ale financuje finančne náročnejšie aktivity, najmä dcéry W. a okrem toho, že kúpil koňa dcére, finančné prostriedky použil i na kúpu koňa jej kamarátke za nevýhodných finančných podmienok, keď umožňuje splácať kúpnu cenu cca 2.000,- eur v symbolických sumách po 40,- eur mesačne. Napriek rovnovážnej forme osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov v prechodnom období, súd s poukazom na disproporciu majetkových pomerov rodičov detí a ich obchodných spoločností považoval za nevyhnutné, v záujme primeraného uspokojovania potrieb detí, určenie vyživovacej povinnosti tomu rodičovi, ktorého majetkové a zárobkové pomery sú výrazne priaznivejšie. Matkin pravidelný príjem bol v období obmedzených zárobkových možností počas nepriaznivej epidemiologickej situácie znížený a spolu s prídavkami na deti nedosahoval sumu ani 800,- eur mesačne. Z rozpočtu matky sú odčerpávané finančné prostriedky na nájom samostatného bývania, kým otec detí využíva obytné firemné priestory, čím má vytvorený dostatočný priestor na vytváranie finančných rezerv, ktorými môže prispievať na adekvátne uspokojovanie potrieb maloletých detí.

11. Súd zdôraznil, že výživné určené pre maloleté deti má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynakladať. V konaní bolo preukázané, že otec vynaložil viackrát finančné prostriedky, ktoré nemali prioritný význam, a nemožno ich zaradiť do kategórie, ktoré majú prednosť pred výživným určeným na uspokojovanie potrieb maloletých detí a zabezpečovanie ich zdravého vývoja.

12. S poukazom na disproporciu príjmov rodičov, disponibilné príjmy otca a možnosti rozvoja podnikania ho stavajú do výhodnejšej pozície oproti matke, zabezpečujúcej prevažnú úhradu nákladov spojených so školskými aktivitami detí, s oblečením, obuvou, hygienou, lekárskou starostlivosťou, stravovaním detí. Výška týchto nákladov uhrádzaných matkou nepresahuje bežný rámec výdavkov na deti vo veku W. a Z.. Vo výdavkoch matky sa nenachádzajú žiadne položky spojené s nadštandardnými nákladmi. Súd považoval za primerané určenie výživného i počas faktického fungovania striedavej osobnej starostlivosti za obdobie od opustenia matky a maloletých detí spoločnej domácnosti 01.06.2019, do faktického ukončenia striedavej osobnej starostlivosti do polovice júla 2020, kedy súd považoval za primerané určenie výživného na maloletú W. v sumách po 100,- eur mesačne a na maloletého Z. v sumách po 80,- eur mesačne. V následnom období, hoci dcéra je ku dňu terajšieho rozhodovania o necelé dva roky staršia než tomu bolo v období ukončenia výkonu striedavej osobnej starostlivosti (15.07.2020), súd pre ňu ponechal určené výživné vo výške 100,- eur mesačne, teda toto nezvyšoval, z dôvodu, že od polovice júla 2020 do obdobia nadobudnutia vykonateľnosti rozsudku o výživnom dňom 22.04.2021 v rámci konania o rozvode manželstva sp. zn. 1P/47/2019, výrazne zintenzívnila kontakt s otcom a pobyt v jeho domácom prostredí, čím dochádza fakticky ku navýšeniu výdavkov otca na maloletú, a na druhej strane nedochádza ku ďalšiemu zvýšeniu výdavkov matky na jej starostlivosť. Maloletý Z. je od faktického zániku výkonu striedavej osobnej starostlivosti v takmer nepretržitej starostlivosti matky, ktorá zabezpečuje všestranné uspokojovanie jeho potrieb, nákup stravy, ošatenia, obuvi, hygieny, lekárskej starostlivosti, školských potrieb. Do obdobia nadobudnutia vykonateľnosti rozsudku o výživnom dňom 22.04.2021, v rámci konania o rozvode manželstva, súd ustálil výživné v prospech maloletého Z. vo výške po 100,- eur mesačne, prihliadajúc na vyšší vek, adekvátny nárast výdavkov oproti obdobiu ukončenia výkonu striedavej osobnej starostlivosti, ktoré v prevažnej miere platí matka. Výživné po rozvode manželstva bolo určené rozsudkom v konaní sp. zn. 1P/47/2019, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, ale vykonateľnosť nastala doručením rozsudku dňa 22. 04.2021, kedy súd rozhodol o primeranom výživnom v prospech maloletej W. vo výške 140,- eur mesačne a na výživu maloletého v sumách po 120,- eur mesačne, pri súčasnom zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov na základe preukázaného skutkového stavu.

13. V prejednávanvej veci sp. zn. 1P/48/2019 otcovi vznikol dlh na zameškanom výživnom za obdobie od 01.06.2019, kedy súd ustálil počiatok obdobia vzniku vyživovacej povinnosti otca po odchode matky a detí zo spoločnej domácnosti do 22.04.2021, t.j. do vykonateľnosti výroku rozsudku v časti o výživnom v konaní o rozvode manželstva, na maloletú W. vo výške 2.273,33 eur a na maloletého Z. G. vo výške 2.003,65 eur, ktoré súd otcovi

povolil splácať po 80,- eur mesačne na každé maloleté dieťa vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca.

14. Návrh matky na určenie výživného vo zvyšnej časti považoval ako nedôvodný, odporujúci zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca i odôvodneným potrebám maloletých detí, pri súčasnom konštatovaní, že v období od podania návrhu do ukončenia spolužitia rodičov v jednej domácnosti, nie sú splnené podmienky pre určovanie výživného. 15. Taktiež súd zamietol návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti z dôvodov vyššie uvedených a špecifikovaných v odôvodnení tohto rozsudku, pretože akákoľvek úprava zverenia - osobnej starostlivosti detí, či úpravy styku s nimi „na čas do rozvodu“ stratila význam. 16. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“ tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu, a to do výrokov I. a II.

18. V odvolaní uviedla, že sa stotožňuje so skutkovým stavom tak ako ho súd na základe prevedeného dokazovania popísal v bodoch 11., 17., 18., 19., 20., 24. a 25. Pokiaľ súd určil za príslušné obdobia uvedené vo výroku I. predmetné výživné, tak sa s takto určenou výškou výživného nestotožňovala a podľa jej názoru mal rozhodnúť o vyživovacej povinnosti tak ako bolo určené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš o rozvode manželstva, sp. zn. 1P/47/2019, a to na maloletú W. po 140,- eur mesačne a na maloletého Z. po 120,- eur mesačne. Podľa jej názoru súd nedostatočne vyhodnotil skutočnosť, že ona po opustení spoločnej domácnosti aj s deťmi si musela zabezpečovať bývanie, novú prácu, teda musela začať úplne od nuly, pretože otec jej nedovolil pokračovať v práci v spoločnej firme AODAS, s.r.o., absolútne neprispieval na výživu detí a snažil sa ju ekonomicky znemožniť. Za tým účelom jej aj odobral auto, ktoré je v majetku spoločnosti firmy AODAS, s.r.o., čo musela ona, aby bola schopná zabezpečovať presuny detí, kúpiť si staré ojazdené motorové vozidlo, na ktoré si zobrala pôžičku u zamestnávateľa, a toto postupne spláca. Matka sa stotožnila s vyhodnotením prispievania zo strany otca na niektoré potreby detí. Avšak boli to potreby, ktoré neboli bytostne nutné, ale otec sa snažil pre deti kúpiť, resp. zabezpečiť také veci, ktorými sa snažil doslova „kúpiť“ deti na svoju stranu, aby mohol preukázať a dosiahnuť striedavú starostlivosť detí. Táto okolnosť sa mu podarila predovšetkým vo vzťahu k maloletej W. tým, že pre ňu kúpil koňa, neďavno aj psa, pretože vedel, že týmto spôsobom dcéra ho bude navštevovať v rodinnom dome v C. a tak sa mu postupne podarilo dosiahnuť tú skutočnosť, že v poslednom období dcéra aj prespávala u otca, a to len z toho dôvodu, aby sa postarala o povinnosti, ktoré vyplývajú s ustajnením a opaterou o tieto zvieratá. Keď je dcéra pri nej, vozí ju matka k otcovi, aby ráno psa vyvenčila. Skutočnosť, že otec disponuje s dostatočnými finančnými prostriedkami svedčí aj okolnosť, že kúpil ďalšieho koňa pre dcérinu kamarátku a takýmto spôsobom sa v očiach dcéry preukázal ako starostlivý otec, ktorý je ochotný splniť akékoľvek pranie svojej dcéry. Z jeho osobného prednesu v rámci dokazovania bolo preukázané, že nakúpil dcére veci, ktoré neboli bytostne nutné k jej ďalšiemu životu a veci potrebné do školy, ošatenie, hygieny, teda nevyhnutne potrebné veci k bežnému životu nechal na náklady jej ako matky. Túto skutočnosť, že otec sa takýmto spôsobom snažil, aby ho obidve deti navštevovali tak ako si predstavuje on, svedčí jeho postoj k maloletému Z., ktorý odmietal plnenie striedavej starostlivosti, a to len z toho dôvodu, že ho otec ponižoval, nebol ochotný mu dať súhlas na prestup do inej školy aj po dohovoroch psychológovi otcovi a odmietal finančnú podporu tzv. vreckového vo výške ako dával maloletej W. s odôvodnením, že keď bude k nemu chodiť aj on, potom mu bude prispievať na vyššie vreckové, ktoré mu síce prispieval nepravidelne vo výške 5,- eur mesačne. Otec sa snažil všemocne ju ako matku očierniť pri svojich tvrdeniach, kde okrem iného tvrdil, že ona vybrala z firemného účtu 2.000,- eur, aby kúpila synovi počítač, ktorý bola ona nútená kúpiť kvôli nutnosti učenia sa detí na dištančnom vzdelávaní počas pandémie, čo sa preukázalo ako nepravdivé tvrdenie otca, čo doložila (v odvolaní) aj výpismi z účtu, podľa ktorého splácala za počítač mesačne 47,70 eur mesačne. Keď ona pýtala otca, aby jej prispel na deti, nazýval ju „žobrákom“. Žehličku, ktorú potrebovala a v dome mali tri kusy, nakoľko si z domácnosti nič neodniesla, jej položil pred dom, aby si vraj nezvykla chodiť do domu. Urážkami a výsmechom ju ponižoval, že nemala odchádzať, že jej to dá pocítiť, o čo prišla. Otec v rámci dokazovania sa snažil presvedčiť súd, že vzhľadom na pandemickú situáciu nemal dostatočný príjem a „nebol schopný“ platiť akékoľvek výživné, pritom bolo preukázané, že od štátu dostal 50.433,- eur. Samotný otec priznal, že z týchto peňazí si formou pôžičky vybral finančné prostriedky, ktoré investoval do nákupu iných strojných zariadení (pneuservis).

19. Podľa matky detí prehodnotením majetkových pomerov otca za inkriminované obdobie tak ako ho ustálil súd vo výroku I. rozsudku prevedeným dokazovaním bolo preukázané, že v možnostiach otca bolo platiť vyššie výživné než ako ho určil súd, a to podľa jej názoru vo výške 140,- eur mesačne na maloletú W. a 120,- eur mesačne na maloletého Z.. Toto výživné bolo stanovené pri striedavej starostlivosti, ale netreba opomenúť, že maloleté deti boli u nej skoro nepretržite od augusta 2020. Dcéra v poslednom

období začala chodiť častejšie k otcovi, nakoľko kúpou psa zo strany otca, je povinná sa o neho starať. Ako otec sám povedal, požiadal dcéru, aby bola teraz pri ňom častejšie, aby začal chodiť aj syn k nemu. Tento však na to nerefektuje.

20. Tiež sa matka detí nestotožnila s rozhodnutím súdu o platení zameškaného výživného po 80,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, nakoľko bolo preukázané, že otec disponuje dostatočnou finančnou rezervou. Dožadovala sa preto, aby toto zameškané výživné mu bolo umožnené splácať buď formou vyššieho zameškaného výživného na každé dieťa, minimálne po 200,- eur mesačne, alebo aby ho uložil otcovi splácať v troch splátkach dlžného výživného, pretože dokazovaním bolo preukázané, že disponuje s nadštandardným množstvom financií v porovnaní s ňou. Ona, aby vôbec za obdobie, ktoré otec neplatil výživné, prežila, musela si požičiavať jednak od svojich rodičov a svojho brata, pričom tieto finančné prostriedky po tom ako dôjde k majetkovo-právnomu vysporiadaniu manželov po rozvoде bude musieť vrátiť. Taktiež ona vracia v splátkach pôžičku od zamestnávateľa, za ktorú kúpila ojazdené motorové vozidlo zn. Kia, aby bola mobilná s deťmi a ich aktivitami. Motorové vozidlo je staré, bola nútená investovať aj do nutných, nemalých finančných opráv.

21. Ďalej matka detí uviedla, že po rozhodnutí súdu v predmetnej veci sa otec opätovne vrátil k nechutným praktikám, čo sa týka podpory a platenia mimoriadnych výdavkov na deti. V tejto súvislosti poukázala na poslednú udalosť, keď dcéra W. prosila rodičov o zakúpenie permanentky na kúpalisko Tatralandia v hodnote 119,- eur, pričom otec jej sľúbil, že na túto permanentku prispeje, ale až po tom, keď mu matka pošle na účet 60,- eur, polovicu finančných prostriedkov. Ona tak aj urobila, otec však odmietol zaplatiť zvyšnú polovicu a reagoval k dcére tým spôsobom, že nech jej to zaplatí ona, matka. Na tento postoj otca reagovala tým, že žiadala od neho, aby jej peniaze vrátil, keďže permanentku nekúpil aj keď sa tak dohodli, pretože ona si nemôže kúpiť dcére tak drahú permanentku sama vzhľadom na svoj príjem. Otec dosiahol svoj zámer, peniaze jej nevrátil, ale dcéru nainfikoval nenávisťou voči matke z dôvodu, že nezaplatila cenu celej permanentky. Samozrejme dcéra reagovala vyčítavým postojom voči nej, že jej nechce kúpiť permanentku, aby mohla s kamarátkami navštevovať predmetné kúpalisko. Otec dcéru manipuluje proti nej, že výživné, ktoré na ňu posielal, jej mala dať matka celé, a ona si za to môže kúpiť, čo ona chce. Ďalej uviedla, že je ona v situácii, kedy sa musela presťahovať, ceny nájomov išli rapídne hore a navýšili sa jej tak výdavky na nájomnom o 150,- eur. Túto udalosť uviedla len preto, aby súd pochopil dvojtvárnosť otca ako vystupoval na súde ako otec, ktorý si chcel plniť svoje rodičovské povinnosti, v skutočnosti vždy cielene, aby deti popudil voči nej.

22. Na záver matka detí uviedla, že v danom prípade súd určil výživné otcovi k maloletým deťom neprimerane nízke, hoci dokazovaním bolo preukázané, že je v jeho schopnostiach platiť vyššie výživné. Žiadala preto, aby krajský súd uložil otcovi platiť výživné na maloletú W. vo výške 140,- eur a na maloletého Z. vo výške 120,- eur a taktiež, aby zmenil spôsob a výšku splácania zameškaného výživného na maloleté deti tak ako to uviedla v odôvodnení odvolania.

23. Otec detí ani kolízny opatrovník detí na odvolanie matky detí písomne nereagovali.

24. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom konania - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p., § 7 C. m. p.) a včas (§ 362 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) preskúmal rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 C. m. p.) a dôvodmi odvolania (§ 66 C. m. p.), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C. m. p.) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario C. s. p.) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil (§ 388 C. s. p.).

25. Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že matka detí dňa 14.03.2019 podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností, ktorým žiadala maloleté deti zveriť do jej osobnej starostlivosti, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok s tým, že uloží otcovi detí prispievať výživným na maloletú W. v sume 400,- eur mesačne a na maloletého Z. v sume 400,- eur mesačne od 12.03.2019 ako aj na tvorbu úspor, a to na maloletú W. sumu 200,- eur mesačne a na maloletého Z. sumu 200,- eur mesačne od 12.03.2019.

26. Matka detí podala aj návrh na rozvod manželstva vedený u Okresného súdu Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/48/2019. V tomto konaní týkajúcom sa rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoде, rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 1P/47/2019-672 zo dňa

23.02.2021 tak, že súd prvej inštancie rozviedol manželstvo navrhovateľky a manžela navrhovateľky (výrok I.), zveril maloleté deti na čas po rozvoze manželstva rodičov do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov (výrok II.), matke uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v označenom rozsahu (výrok III.), otcovi uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v označenom rozsahu (výrok IV.). Ďalšiu osobitnú úpravu styku s maloletými deťmi neupravil (výrok V.). Rozhodol tiež, že rodič si prevezme dieťa pred začiatkom výkonu osobnej striedavej starostlivosti, a po ukončení výkonu striedavej osobnej starostlivosti odovzdá v mieste bydliska rodiča, ktorému začína výkon striedavej osobnej starostlivosti (výrok VI.). Taktiež, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok VII.). Vo výroku VIII. uložil otcovi prispievať na výživu maloletej W. sumou po 140,- eur mesačne a na výživu maloletého Z. sumou po 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých, počnúc od právoplatnosti výroku rozsudku súdu o rozvoze manželstva. O trovách konania rozhodol vo výroku IX. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

27. Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh matky na určenie výživného za obdobie od podania návrhu t.j. od 14.03.2019 do 31.05.2019 zamietol nakoľko rodičia detí žili v spoločnej domácnosti a zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti i domácnosť. V ďalšom období výživné určil diferencovane a to za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020, kedy fungovala striedavá osobná starostlivosť detí bez súdneho rozhodnutia a od 16.07.2020 do 22.04.2021, kedy maloleté deti žili maloleté deti v spoločnej domácnosti s matkou.

28. Matka detí v odvolaní uviedla, že napáda rozsudok okresného súdu do výrokov I. (o určenie výživného za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 a od 16.07.2020 do 22.04.2021) a II. (zameškané výživné za obdobie od 01.06.2019 do 22.04.2021). Vzhľadom na odvolací návrh matky detí (navrhovala určiť vyššie výživné) bol podľa odvolacieho súdu predmetom odvolacieho konania aj súvisiaci výrok III., ktorým súd návrh matky na určenie výživného vo zvyšnej časti zamietol.

29. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ohľadom rozhodnutia o výživnom, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a na základe vykonaných dospel k správny skutkovým zisteniam.

30. Matka detí sa v odvolaní tiež stotožnila so skutkovým stavom vykonaným okresným súdom. Namietala, že prehodnotením majetkových pomerov otca za inkriminované obdobie, tak ako ho ustálil súd, bolo preukázané, že v možnostiach otca bolo platiť vyššie výživné ako ho určil súd. Navrhovala určiť výživné za príslušné obdobia uvedené vo výroku I. vo výške určenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/47/2019-672 zo dňa 23.02.2021 a to na maloletú W. sumou 140,-eur mesačne a maloletého Z. sumou 120,- eur mesačne.

31. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že rozsudok na ktorý matka detí poukazuje bol uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/41/2021-825 zo dňa 26.04.2022 vo výrokoch II. až IX. zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a teda aj vo výroku VIII., ktorým uložil otcovi prispievať na výživu maloletej W. sumou po 140,- eur mesačne a na výživu maloletého Z. sumou po 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých, počnúc od právoplatnosti výroku rozsudku súdu o rozvoze manželstva. Takže len vo výroku I., ktorým súd manželstvo rodičov detí rozviedol ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Nadobudol tak právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX.

32. Zo zákonných ustanovení citovaných okresným súdom (§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine) vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného a jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné, odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Na strane povinného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb, ktorým je povinný poskytovať výživu, výšku a spôsob už poskytovaných plnení, pričom je potrebné tiež zohľadniť starostlivosť o dieťa a domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti,

zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú.

33. Pokiaľ ide o obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 aj podľa odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v tomto období sa rodičia detí v starostlivosti o maloleté deti striedali bez toho, aby o uvedenom bolo súdom rozhodnuté.

34. Podľa odvolacieho súdu určenie výživného v prípade zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti určuje ust. § 62 ods. 6 Zákona o rodine, podľa ktorého ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Neurčenie výživného podľa odôvodnenia tento právnej úpravy by malo relevanciu v prípadoch približne rovnakých pomerov na strane oboch rodičov, t.j. približne rovnakých majetkových pomerov matky a otca a rovnakej dĺžky osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v rámci osobnej striedavej starostlivosti. Okresný súd správne vyhodnotil, že majetkové pomery, najmä pokiaľ ide o zárobkové možnosti, otca sú lepšie, presahujúce pomery matky i keď táto je spolu s otcom aj spoločníčkou AODAS, s.r.o. Otec detí je spoločníkom aj ďalšej obchodnej spoločnosti (AODAS bus, s.r.o.). Správne preto otca detí aj za stavu uskutočňovanej striedavej osobnej starostlivosti zaviazal prispievať na maloletú W. výživným v sume 100,- eur mesačne a maloletého Z. v sume 80,- eur mesačne s prihliadnutím na rozdielny vek detí (maloletá W. 11-12 rokov, žiačka 5.-6. ročníka základnej školy, maloletý Z. 9-10 rokov, žiak 3.-4. ročníka základnej školy) a s tým súvisiace potreby.

35. Čo sa týka ďalšieho obdobia okresný súd ho stanovil od 16.07.2020 do vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/47/2019 o rozvoze manželstva rodičov detí a úpravy pomerov manželov na čas po rozvoze t.j. do 22.04.2021. Podľa odvolacieho súdu vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom mala byť určená do právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo manželstvo rodičov detí rozvedené t.j. XX.XX.XXXX. Uvedené vyplýva z toho, že rozsudok o úprave pomerov k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, je rozsudkom, ktorého účinky nastanú až právoplatnosťou rozsudku o rozvoze. Určenie výživného tak malo byť stanovené až do tohto dňa. V období od 16.07.2020 do 11.05.2021 mali žiť maloleté deti v spoločnej domácnosti s matkou. Bolo nesporné, že maloletá W. napriek tomu väčšinu času trávila v domácnosti otca. Nebolo preto pochýb, že jej zabezpečoval jedlo, bývanie a uhrádzal aj výdavky spojené so záľubami. Na poukazovanie matky detí, že tak činil v úmysle získať si maloletú, v tomto konaní o určenie výživného nemohlo byť prihliadané. Okresný súd preto pri určení výživného správne zohľadnil uvedenú skutočnosť a výživné určil inou sumou ako keby starostlivosť o maloletú vykonávala výlučne matka detí. Určené výživné spolu s rodinnými prídavkami na maloletú W. aj podľa odvolacieho súdu pokryje ďalšie nepokryté potreby dieťaťa. Pokiaľ ide o výživné na maloletého Z. s výškou určenou okresným súdom v sume 100,- eur mesačne sa nestotožnil a to aj v porovnaní s výškou výživného určenou počas tzv. striedavej osobnej starostlivosti. K poukazovaniu matky detí v odvolaní na dotácie od štátu, ktoré boli vyplatené otcovi detí počas pandémie ohľadom s.r.o. AODAS je potrebné uviesť, že tieto sú spoločné s matkou detí, ktorá je tiež spoločníčkou tejto s.r.o. Pokiaľ tiež uviedla, že došlo k zvýšeniu nájomného na sumu 550,- eur mesačne, odvolací súd uvádza, že zo zmluvy zo dňa 28.02.2022 (č.l. 670 spisu) vyplýva, že uvedené bolo dohodnuté od 01.03.2022, teda od času, ktorý sa netýkal posudzovaného obdobia na základe tohto rozsudku okresného súdu. Rovnako tak nemohol prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali po rozhodnutí okresného súdu a to podľa matky detí údajné nechutné praktiky otca čo sa týka podpory a platenia mimoriadnych výdavkov na deti. Môžu mať vplyv na konanie o úpravu pomerov rodičov detí na čas po rozvoze vedené u okresného súdu pod sp. zn. 1P/47/2019. Za opodstatnené preto potrebám maloletého Z. (10-11 rokov, I. stupeň základnej školy, mimoškolské aktivity) a možnostiam a schopnostiam otca považoval výživné v sume 120,- eur mesačne. Časť potrieb dieťaťa je krytá aj rodinnými prídavkami.

36. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II. a III. zmenil tak, že otec detí je povinný prispievať na výživu na maloletej W. za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou 100,- eur mesačne a za obdobie od 16.07.2020 do 11.05.2021 sumou 100,- eur mesačne a na výživu maloletého Z. za obdobie od 01.06.2019 do 15.07.2020 sumou 80,- eur mesačne a za obdobie od 16.07.2020 do 11.05.2021 sumou 120,- eur mesačne.

37. Zameškané výživného za čas od 01.06.2019 do 11.05.2021 u maloletej W. predstavuje sumu 2.335,48 eur. K výpočtu dospel nasledovne: za čas od 01.06.2019 do 15.07.2020 - 1.350,- eur (od 01.06.2019 do 30.06.2020 - 13 mesiacov x 100,- eur t.j. 1.300,- eur a za čas od 01.07.2020 do 15.07.2020 - 1-ica zo sumy 100,- eur t.j. 50,- eur) a od 16.07.2020 do 11.05.2021 - 985,48 eur (za čas od 16.07.2020 do 31.07.2020 - 1-ica zo sumy 100,- eur t.j. 50,- eur, za čas od 01.08.2020 do 30.04.2021 - 9 mesiacov x 100,- eur t.j. 900,- eur a za čas od 01.05.2021 do 11.05.2021 - 100 eur : 31 dní x 11 dní = 35,484 eur zaokrúhlene 35,48 eur).

38. Zameškané výživného za čas od 01.06.2019 do 11.05.2021 u maloletého Z. predstavuje sumu 2.262,58 eur. K výpočtu dospel nasledovne: za čas od 01.06.2019 do 15.07.2020 - 1.080,- eur (od 01.06.2019 do 30.06.2020 - 13 mesiacov x 80,- eur t.j. 1.040,- eur a za čas od 01.07.2020 do 15.07.2020 - 1-ica zo sumy 80,- eur t.j. 40,- eur) a od 16.07.2020 do 11.05.2021 - 1.182,58 eur (za čas od 16.07.2020 do 31.07.2020 - 1-ica zo sumy 120,- eur t.j. 60,- eur, za čas od 01.08.2020 do 30.04.2021 - 9 mesiacov x 120,- eur, t.j. 1.080,- eur a za čas od 01.05.2021 do 11.05.2021 - 120 eur : 31 dní x 11 dní = 42,58 eur).

39. Matka detí v odvolaní namietala aj výšku splátok zameškaného výživného (po 80,- eur mesačne na každé maloleté dieťa), nakoľko bolo preukázané, že otec disponuje dostatočnou finančnou rezervou. Dožadovala sa preto, aby toto zameškané výživné mu bolo umožnené splácať buď formou vyššieho zameškaného výživného na každé dieťa, minimálne po 200,- eur mesačne, alebo aby súd ho uložil otcovi splácať v troch splátkach dlžného výživného.

40. Podľa § 2 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 232 C. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak (ods. 2). Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu (ods. 3). Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (ods. 4).

42. Zameškané výživné za čas od 01.06.2019 do 11.05.2021 na maloletú W. G. v sume 2.335,48 eur a na maloletého Z. G. v sume 2.262,58 eur odvolací súd povolil otcovi detí splácať v mesačných splátkach po 120,- eur na každé dieťa, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia, pod stratou výhody splátok. Výšku mesačných splátok zameškaného výživného určenú okresným súdom (80,- eur na každé dieťa) nepovažoval za primeranú. Pri povolení splátok vo výške 120,- eur mesačne na každé dieťa prihliadol na výšku zameškaného výživného u každého z detí tak, aby splatenie zameškaného výživného nepresiahlo dobu 3 rokov. Taktiež i na to, že po rozvedení manželstva t.j. od XX.XX.XXXX je otec detí, pokiaľ matka detí zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, povinný tiež prispievať mesačne aj tzv. bežným výživným. V tejto súvislosti z obsahu spisu vyplývalo, že otec detí od júla 2021 platil na obe maloleté deti výživné v sume 260,- eur mesačne (č.l. 302 spisu). Na zabezpečenie riadneho splácania odvolací súd na rozdiel od okresného súdu rozhodol o strate výhody splátok t.j. že nezaplatením ktorejkoľvek splátky otec detí výhodu určených splátok stratí a matka detí v takom prípade môže pristúpiť k vymáhaniu celého peňažného dlhu.

43. Vo výroku IV., ktorým súd návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu manželstva zamietol, ktorý nebol napadnutý odvolaním žiadneho z účastníkov konania, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý. Vo vzťahu k nemu po jeho preskúmaní podľa § 65 C. m. p. odvolací súd nezistil žiadne pochybenie okresného súdu.

44. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 2 ods. 1 C. m. p. a § 396 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 52, § 58 C. m. p. rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Nevidel dôvod na použitie výnimky podľa ust. § 55 C. s. p. umožňujúce priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov konania.

45. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).